

№ 1921.
18. III. 25.

EO-3

1881

MÄRTS ja APRILL 1921.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 15 369-4

Mim. büroo - K. Kenu.
Tartu, Kooli tän., 3.

Sisu.

Suine õõ.	Lull. <u>VI</u> ^a .
Koidupuna tõlge	Ipse. <u>VI</u> ^a .
Suveõõ unistus.	Hga. <u>VI</u> ^e .
Form.	H. <u>VI</u> ^e .
Ülevõim.	L. Vadi. <u>VI</u> ^a .
Kontserdil.	Võhim. <u>VI</u> ^a .
Allo.	Alaia. <u>VI</u> ^a .
Akna taga.	L. Vadi. <u>VI</u> ^a .
„Eo-2”.	L. Kull. <u>VI</u> ^e .
Kirjavastused.	

Suine õõ.

Päike hääbus pikkamisi. Kuu veel hõõgus taevas pronks-
 punasena. Hegamööda kodusid ka viimised kumavad jooned
 ja taevas oli määratu suure halli mere sarnane; ühtegi
 pilve ei olnud näha. Oli vaikus... Kuuldus ainult mõne
 üksiku ära eksinud linna aeglasi tüvalööke. Ka järv,
 milles peegeldus päeval päikene, näis nagu oleks end ku-
 meeda vaibaga katnud ja magaks raskest und. Ainult
 säääl kohal, kus kuu oma kahvatanud arga pilku te-
 ma sametmustjale pinnale julgel heita, ainult säääl
 on virvendashelkivat veepinda märgata, nagu näeks
 ta keset sügavat puhkust, imeilusat und...

Igale poole kuhu pilgu heidata, võib leida - vaikust...
 See vaikus on salalik, on täis kummalisi tundmusi...
 ja see kõik täidab hinge mingisuguse igatsusega...
 Kuid mis säääl on...

Taeva serval paistab ihmjäs valgus...

See on koit. Valgus suureneb ja viimaks kerkib päike
 nagu maa alt silmapäevile tulise punase kerana..

Algab hommik.

Lull. VI 2

Koidupuna.

Vabalt Lillj von Vietinghoff'i järel tõlkinud

Õpse VI^a

Hommik tuli ja süüdas oma küünla päikese küljes põlema. Tema kõrval kõndis jumalik ilus naine; see püüdis lendavaid sädemeid ja kogus need kristallist nõusse. Nende juure astus ka üks kahvatu, tõsine mees. Ta hoidis musta risti käes. Kõik kolm heljusid maa päüle alla. Linnu laul äratas kõiki. Pilved katkesid koidupunale maad andes, ning lilledest kirju org naeratas läbi õise udu uue päevale vastu. Sääl peatab koidupuna väikese hertsiku es mae pääl, mis nagu linnupesa välja näeb... Sääl peatab ta... Sees magab karjane... Koidupuna koputab.

„Kes on?“ küsis hääl seest.

„Koidupuna“; on vastus.

Ta poiss hüppab üles, sirutab oma käe uue päevale vastu ja hüüab: „Ole tervituid koidupuna!“

Naine peatab ühe väikese maja es.

Mees, kes sääl sees istub, on kahvatu, elust väsinud.

Ta ei kuule koputamist.

Aga kuula.... Sääl koputatakse kõvemini.

Kes seisab ukse es?

„Kõidupuna,” vastatakse väljast.

Ja vaarival sammul lähel mees ust avama.

Sema ees seisab - armastus.

Mees langeb põlvile, silmad hakkavad särama ja ta hüüab:

„Tervituid ole sa „elukoit!”

Ja kahvatu mees, kes kandis musta risti, peidab selle hooltsasti oma musta rüü alla ja libiseb tasa üle ärganud maailma.

Kuhu tahab ta minna?

Näe, suure lossi ees peatab ta.

Ses istub raun. Ja käed on risti. Ja palvetab. Sääl koputatakse. „Kes sääal on?” küsib ta.

„Kõidupuna...”

„Kõidupuna, kui kaua ma sind ei ole näinud!”

Vaevaga tõuseb raun toolilt ja vaevaga kepi najale toetades avab ta uuse.

Väljas seisab musta risti käes heides - surm...

Kahhalangides sirutab raun oma käed talle vastu ja hüüab: „Ole tervituid, igavene kõidupunu!”

Suveõõ unistus.

Soe õhku... Ehapuna värvis taevaõäre ning pilve-

rünkad lillavärviliseks. Hustus püskamisi seegi, ja õrn
pimedus valitses ümbrust. Tuba särasid kõrgel taevavõl-
vil tuhandeid tähti, nagu kallid kivid, mida keegi üks-
kõinse käega on laiali pillanud hallile sametile. Läh-
tast kaasikust kostab õõpiku õrn laul, mis koro õnneli-
kuseks hõiskamiseks, koro igatsevaks unistuseks muu-
tub.

Patt oleks nüisugusel nõiduslikul õhtul tuppa min-
na ja pehmesse voodisse, valge lina alla magama hei-
ta ning unõ näha õnnelikkest asjust, mis kättesaad-
maailmas kättesaamatud. mõtlesin iseendas toa ak-
nast mõni samm eemal, suure valgetüvelise kase all,
puust pingi pääl istudes ja lugemata tähte hulke sil-
mitsedes. Ilus, lõpmata ilus oleks praegu kaasikus
kõndida. Nagu väsinud sellest, mis päeval läbielatud,
tõusen aegamööda istmelt ja sammun tumeda kaasi-
ku poole. Seisatan ja silmitsen kitsast teerada, mis läbi
noore, alles ellu sammuva kase metsa järve kaldale viib.
Mõinnes edasi tuntud teed, kus ennem nii mõniscoro olen
kõndinud, sinetab mu ees saladuslik järv, mille pinnal
sametine taevast end tähtede hulgaga peegeldab. Tõuan
vüimati õige kalda ligikdale. Kui hää oleks alati siin
olla, mõtlen kastese rohule end maha visates ja sil-

mi sääljuures kinni pigistades.

Unistan!...

Millest?..

Sellest, mis meil sünnikõõras maailmas kätte -
saamatu. Unistuse abiga ehitatakse küll mitmesu-
guseid õhulosse. Unistus maalib meie elu kõige ilu-
samates värvides, vüil meid kaugelt igapäevasest
elust, sinna, kuhu üheski pole veel jõudnud...

Kõnda unistades - ei mäleta kui kaua olin lama-
nud. Ärgates oli mul külm. Oo oli. Pimult hommiku
poolset taevastervat kumas juba varipunane koit.
Tõusin ruttu üles ja sammusin looja sebasama teed,
kust tulnud olin.

Toas voodis olles tundsin enesel süisiki mõnusama
olevat, kui külmal kastisel rohel, noore kasemetsa
vilus.

Agg. VI^c.

Tõrm.

Toas ümbritseb mind hall ämarus, on õudne nagu
surnuaial ja salalik. Väljas aelab küünlakuu pakane;
kuivad lume helbed sagistavad aknaruutude taga. Va-
hel lööb kartuski südamesse. Kuulduis nagu kõn-

niks keegi. Lumehelvete sagistamine kostab kui jala-
astumine....

Õstun akna alla ning silmitsen ümbrust: akna
taga on hiigla lumehanged, kaugemal näen naabri
talu kesk lõpmata lumevälja; teiselpool mustab
ääretu mets, mis täna iseäranis saladuslik näeb
olevat. Õõ ligineb. Täevapiirile kerkib kuu saates
oma kahvatuid valguskiiri alla maa pääle. Tähe
siravad... tuhanded ja miljonid tähed, - kuid taevas
on mõistatuslikult tume. Kül m tuuleõhk helju-
tab pilveraasukesi, mis kuust mööda libisedes
varjusid sünnitavad. Tuul suureneb - saadab pakse-
maid pilvesi liiglema, mis teineteise võidu kuu
ümber keerlevad. Varjud käivad, varjud ujuvad,
jooksevad, kaovad, siis võtavad nad kahtlase kuju...
Peagi on kuu pilverõngastega kaetud. Mets ägab
ja oigab. Tuul viskleb pime da maa ja taeva vahel.
Märkas in tormi tulekut ja röömustasin. Tähtsin
näha mässava maru algust ja tuiskevat lume-
välja. Tähtsin ise selles mässavas marus olla ja
tuultega võidelda, - võita - ja nutta ning naer-
da siis võitluse üle! Kõike seda ihkasin. Suur
tamm minu akna all paendus ägeduses; oksad

andust tuulele.

Tuul, -tuul lihtsus metsa latva alla, raskest sügavas kohinas. Kisendades langes tuul üle lagendiku, kisendades viskasid pedajad pead selga. Kuuldus hullu nauru, kuuldus nuttu, kuuldus vilet, ahastamist ja appihüüeid. Kuuldus hõiskeid ja kahjuröömsaid hirmutusi...

Mets ägas ja oigas. Tuul viskles pimedat maa ning taeva vahel.

Kuuldus kole praksatus, mu hurtsiku seinad vankusid ja vabisesid. Tundus, nagu oleks nälgine tuul pool minu majakest kaasa viskunud, enesele mõngukam-niks. Kolledalt kajas see helin läbi minu hinge, nagu mahu, mis ümbruses hukus ja uikas.

Veel kaua möllas sel õõl kohutav torm, purustades ja lõhkudes. Veel kaua vaatlesin, seda torjendat loodusemängu...

Tuul taganes, sellega ühes vähenis torm, vähenes sadu ja isegi kuu pistis oma pea pilverünka tagant välja, nagu huvitaks teidagi raske heitluse tagajärg. Hommik lähenes. Idataevale ilmus helkjas kiir. Lämmastavate pilverüngaste vahelt puges koit, teed, näidates uut päevale.

El. VII c.

Ülevõim.

L. Vadi. VIIa.

Ühes, mis sarnane porimülkale, on kolm poisikest. Üks neist on õudselt kõhn, hoiab end konna moodi looka ja liigub rüdest kotade truudusetust kundes maja seinä ääres, otsides kuivemat jalaalust. Silmad vilguvad tal süa-sinna, ei peata kuskil. Kaaslased tammuvad poris katsudes saabaste vastupidavust. Mõlemad poisid on suurtes jänesenahka lāides ja rohelistes talve vammustes, vaatamata, et suur kevad. Helepruunid pūksisāāred ulatavad konseni, ripuvad veel allagi poole ja poisid on sunnitud neid vaheti vahel kergitama, kuna palitid seejuures suureks takistuseks on.

Poisikesed ajavad juttu. Lākiperemehed, vennapaar, rāāgivad ühetēise võidu oma „jimnaasiumist”. Vāhema kasuga vend annab suuremale tihti heleda poolhulva hāālega rāāides nina pāāle, kui leiab, et vūmame kūellalt hāsti „jimnaasiumist” kõnelda ei oska. Mūūte teel ka kotades jōmpsikas suu lah-ti, et natuke hoobelda. Millest muust siis temalgi kõnelda, kui oma koolist.

Parajasti kutsutakse lākiperemehi lõunale. See

ei takista aga nüüd enne õue jääjale seletamast, et viimane „vargapoiste koolis” käivad ja ise ka „vargapoiss” olevad.

See oli kotasmamikule haavav. Ta otsustab ülenokhut kätte tasuda. Teades, et avalikult sõda kuulutada „matsidele” ei või, - kaebavad kohe isale, - leiab ta kõige kohasemana salaja nurga tagant mõlemile pori näkku visata.

Sääb tuleb lollakas rätsepa poeg õue. Nüüd on endine allajäänu seisukorra peremees. Ta teeb lollakaga mitu imet ära, kuni see viimaks nurinat tõstab. Siis soab ta aga kiviga hää hooi, ning kotaperemees kaob maja eeskotta, rahuldatuna ja lollakat töönama jättes.

Viimane on allajäänud. Ta ei saa sest hästi aru, aga ometi tõuseb tas kire kõvagi piinata, nagu tasu nõuda teht ülenokhu eest.

Ta püüab kaevu äärest kassi kinni ja pigistab seda keskest, nagu soovides talle sipelga kehakuju anda. Kass haavab hammaste ja küüntega piinaja kõe järele. Aga poiss on osav end kaitsma. Ta teeb kassiga nalja, kuni viimaks ta vihmavee tunni kastab ja siis porri viskab. Nüüd läheb ka tema rahuldatuna ning end võitjana tundes maija.

Kontserdil.

Naeruvärviline oli mu kuulamine tol kontserdil. Mingi ebamäärase mühaga ja müraga libisesid helid mu kõrvust mööda, ilma et ükski neist oleks teid leidnud sissepoole.

Ka oli mul kogu aeg see tunne, et orkester võimatult vale toone tarvitald ning väga hooletumalt mängib. See tunne suurenes iseäranis veel siis, kui ühte mängijat haigutama nägin, kellest sarnast teguviisi igatahes aimatagi ei teadnud. Kuid see ei ärritanud mind, nagu loomulik oleks olnud, vaid sünnitas mingi leige, hale - naljaka meeleolu, nii et kõik hakkas paistma vüdi koomilistes varjun-
dites.

Algas vahealg, millele pidi järgnema klaveri solo. Kuid mu tuju ei paranenud põrmugi, nii et mingit lootust polnud ettenäide arusaamiseks ning maitsemisraks.

Ja tuli, kumardas, istus ja algas. Gasa libisesid kõlasid ta esimesed toonid, kerged ja õrnad nagu kevadise õhu paitamine päikese paistel, kuid mulle paistis, nagu polekski ta klaveril mänginud, vaid ainult tühje pööbelid üksteise vastu kolistanud.

Enne edasi libisesid helid, ning lõpuks sai neid väga palju. Ja siis nägin korraga, nagu oleks kogu lagi säranud ja päike naeratanud läbi õhukese uduvina...

Aga siis algas ta midagi marssi sarnast, mis julgus-
 tas vaimustas. Vägevad akkordid mürisesid ja pedaal
 mürises; ta nagu oleks tahtnud klaveri klahve sisse
 taguda, - see inimene. Mulle tuli meele tuhandehääl-
 line lõvide mõirgamine kuskil kaugel kuumas kõrbes,
 mul hakkas külm ja ma värisesin Õsagi varjud
 tihenesid põrandal ja lael ja ruttu liikusid kätt van-
 gistades vaadet ja segades meeli... Oli paar sekundi vahe-
 aega. Siis aga algas ta jällegi tasa kõlistades ja mulis-
 tades õrne, kerget toone, mis tuletasid meele tasast tuule
 õhku kevadisest metsast. Linnukesid siristasid lõbusasti
 oksal ja loojanev päike valgustas maapinda ning jõge,
 mille pinnal paistusid veripunased kase laavad ja suu-
 red lepa pöösad. - Ja kõlisesid trillerid - lootsin ilmus
 veepinnale. Kergesti libises ta edasi udusulena veri-
 punastel lainetel ja sätenoovad püsad tõusid kõrgele
 õhku - Korraga kostis mürisev kiiduavalduus.
 Kõnku, vajusid kõik unistused, mis olid ehitud klaveri
 toonidele...

Võhin. VI a.

Allo.

Novell.

I.

Allo oli Põhjamaa kuninga poeg.

Ta oli noor, elujõuline ja ilus kui jumalate laps, sest maa pääl polnud enne sarnast olnud.

Ta nägu oli kui valgest marmorist raiet, ning kõrged otsaesist püüasid õomustada loeid; silmad all sammetriipsmete olid tulised, kui põhjataevast kukkunud tähed. Ta keha oli tal tugev ning graatüüds, kui pandril....

Ta oli kui valge krüsanthem vöölele hulgan: nii painduv ja tugev, nii uhke ja aristokraatlik....

Ka tark oli Allo. Ta teha austas kõik inimesed.

Kõik riigialamad põlviti ta ees, kummardid kui elajumalat ja olid valmis oma elu ohverdama temale. Rligimehed ja kuningad otsisid Allo tervust, usaldasid talle suurimad saladused ja küsisid talt nõu. Kunstnikud ja luuletajad otsisid Allo sõprust, ning sügavamast ekstasist maalisisid ta jumalike näo paberile ja luuletisid ta auks vägevamaid hümnid. Ja naiste armastus Allo vastu ei tunnud piiri! Ajinult temast unistisid nad kuivalgeil õil; mõttes põimisisid värisevad käted ümber ta kaela ning jõid end joobnukstala palatada.

vaist suudlusist!... Tema oli nende ainus kõrgem ideaal ja ainus kättesaamatu unistus (mis on ikka kõrgem ja ülevam kui kättesaadav). Kuis tahtsid nad kõik teda õnnelikuks teha! Kuis oleksid nad kõik ta elutee ülekülvanud lõhnavi lillega ning peletanud eemale kõik mustad pilved üle ta pää ja oleksid alandliku orjana teeninud teda, uhket isandat.....

Ent pidid kustuma kõik illusioonid, sest jumalikul ei võinud midagi ühist olla surelikkuga.... Külmal ja raskest mõõdas Allo pilk naisi ja raske oli tal nende armastust ning valu kannda. Tal oli raske inimeste searõõm olla, sest tundis, et olid kõik ta külge seot, et ei saanud nad elada ilma temata, ja ei lastud tal elada üksikuna, vabana.... Ei armastanud ta inimesi. Kuigi ei avanenud ta suu naerule ja kellegile ei sirutanud ta korallhuuli suudluseks.

Allo armastas loodust ja vägevat merd!

Ta armastas vüübida merikaldal ja vaadelda seda sügavat, laia veekogu, mis oli ikka nii salalik ja meelitar! Allo tundis, et oli tal midagi ühist merega: mõlemad olid nii külmad ja vägevad; mõlema hinged olid nii sügavad ja arusaamatud.....

II

Allo seisis üksi merikaldal ja vaatas kaugusse.....
Meri seisis, kui ääretu suur peegel, milles kajastus
ultramariin taevas ja purjetöö hõbedased pilved.

Nü kaugel ja liikumatu oli meri....

Nü sügav ja vaikne!...

Nü kaugel ja liikumatu!.. Ainult vahel tuli kevad-
tuul ja suudles õrnalt ta klaasist pinna, nii et see tasa,
tasa õnnest värises!... Ja ülaval eeterõhus valvas päi-
ke, valades valgust ja soojust maailma!.....

Sääil nägi Allo tõusvat meripinnalt midagi valget,
kerget kui unistus, mis tuli ikka lähemale, lähemale,
hõljudes üle kristall-vee. Allo vaatas teravamalt ja
nägi, et oli see üks väike, valge naine, ilus ja õrn
kui liblikas! Ja oli juba Allo juures ja sirutas naera-
tades kätt ta järel välja.....

Allo vaatas ta otsa ja tundis tõusvat hinges midagi
ülevat, õnnist, mis pani värisevama ta mõtteid.

Ja ta küsis: „Kust tuleb Sa valge naine, Sa meri-
vahust sündinud Venus? Sa väike, jumalik Fantaa-
sia, kas tulid siia, et tuua õnne üksikule südamele
ja kinni rahu väsinud rändaja hingele. Tule, tule!
marutlan Su juure! Võta mind, võta mu hing ja

veri ja vii mind kaugele, kaugele! Üle virvendavi
vete, üle lainetavi õhke, sinna, kus elad sina, taeva-
lik!... Sinna, kus sillerdab Sinu kristallloss all hüil-
gava päikse, ja säravad Sinu sinised silmad, mis on
sama sügavad ja mõistatuslikud, kui meri!.. Ma
jälgin Sulle, mine es!...

Ent naeratas Valge Naine nü mõistatuslikelt kui
sfinks ja kadus jälle merikaugusse, nagu oleks ta
õhuga ühte sulanud....

Päike läks magama ja suudles merd soovides talle
hääd ööd. Taervas oli süütnud tuhanded tõrvlondid põle-
ma, mis pildusid sädemete vihma merde! Säras vesi
ja põles!

Ja tulised leegid neelasid mägede harju!

Terve ilm oli nagu tulekahjus!.....

Aeg ajalt kustus tulekahvi ja tumenes taervas. Veel
üksikud punased leegid tantsisid meeltheitlikult meri-
pinnal, kuni nad kustusid!

Süis tõusis naerates hõbenuu tümedalle sammet-
taevale ja valvas rahu järele, heites edevaid pilke
peegelvette! Ning ta vallatud niired koneteerisid var-
jega, mida heitsid puud!

Üks tüme siluett seisis tarretunult merikaldal ja

vaatas naugusse, ootis oma väikest, aprat unistust!....

III

Uu - uu - huuu!!....

Torm hulus ja prüskasid, ning prassisid sügistuuled meelelun orgian, rebides püüelt koltunud lehti, tämpides halastamatult porri kevade naunimise ehted!

Vingusid ja õõtsusid sügistormid!

Meri viskles kallastem edasi tagasi, nagu oleks tal kitsas, nagu tahaks ta tervet ilma enese alla!

Maru suutles kirglikelt ta valendavat pinda! Ja ääretun vihan sülitas meri oma jultunud austaja näkku!

Ja ähvis ja kees oman taltsutamatu vihan, ähvarades kõike purustada ning enese alla mätta mis ette juhtub!

Kõin pöörles ja kees!

Kõin ähvis ja vingus!.....

Ka fllo hing ei saanud rahu! Ja oli kui puuri satunud kotkas; oli tal rinnun nii kitsas ja pime, hing ihkus valgust ja vabadust!

Fllo jooksis välja merikaldalle ning ronis kõrgille kaljutippelle, et vaadata seda ähkrivat, keevat meri, millega oli tal nii palju ühist! Säälsilma oma

ammusedet Valget Unistust tõusvat vahutavilt lainete harjult, kutsudes Hllet näega!

Ja juuksed ning rüüed lehvivad tuule näem ja silmao olistal nii tumedalt, sügavad ja meelitsid Hllet!...

Hllo sirutas oma tugevad näed Valge Naisele vastu ja hüppas alla!...

Hhnelts neelasid laineid ta keha ja tõid ta järgmisel hommikul kaldale... Kõik naised jooksid sinna, ent nähes seda sinist, ülestursunud lihastompu pöörasid talle põlgusega selja!

Ja Hllo keha jäi üksikuna lamama merikaldale!

Üksikuna, aga valana!!

Ja Hllo hing oli kinnunenud kauselle, kauselle Igaviku, oma valge Unistusega!

Alasa. VI a.

Akna taga.

L. Vadi. VII a.

Miks teha niisugust rumalust? Kas see pole autu, -
avada vargsi tema akna luuk?...

Ometi, me ei tee ju mingit paha. Me vaatame vaid

paar minutit. Ning teda ei sega ju see. Ta on nüi oma mängu süvenenud, et ei märkagi avat luuki, veel vähem avajaid.

Meeta valvas tänavat nurgal, et hoiatada, kui tuleb keegi, kes võiks meid tabada. Elli näpitses luugi juures.

Moina, kui kõige arem, seisin teiselpool tänavat, jalg jooksmaks valmis, et häda korral esimesena põgeneda.

Agga luugi haak olvat liig kõrge, ma püüavat Elli aitama.

Läksin üle tänavat. Dotasime, kuni tuli mängus rõõrinas koht; siis aitasin Elli majasimpsele. Silmapilk oli haak avat. Elli hüppas alla. Aga Meeta tuli meie juure tõendes, et asjata nurgal valvamine. Elli avas luugipool, mis kohutavkõvasti praksatas. Kõrkusime ja kuulatasime hinge kinnipidades. Agga ta mängis ikka veel; ta ei kuulnud...

Meeline vaade!...

Seisin kivinenuna. Unustasin enna, aja ja koha. Nägin ainult teda! Nägin, kuidas ta istus kummarides ettepoole... Kuidas ta mängis...

Nüi... nüi võib ainult tema mängida!... Vist oli liig suur oma oma mängu kuulata. Sest helid rändasid mu kõrvust mööda. Kuulsin vaid kuminat kõrvus. Olin kust

Kuid nägin teda... Nägin teda mängivat klavrit unustes kõike, - elades oma mängule.

Kas saal ta ka siis nii jumalin olema, kui kord mängis kontsertsaalis?... Milliseid lille viin süstalle? Liig kuulund viia roose, - valgeid ning kollaseid roose....

Katsusin püüda mõnda heli, kuidolin kurt. Ainult kumin oli kõrvus.... Sa tulevane üleilmne kuulsus!... Sa.... -

- Olla küllalt vaadat, luuk võida suluda. -

- Ei! veel mitte... vaatan veel minuti... -

- See ei olevat ju tema, miks ma nii väga vaatavat. See olevat kunstniku noorem vend - apteeker. -

- Mis?!... -

Ülin segane. Milline eksitav sarnadus!

Sulisime laugi. Tulin koju juhmina ning pahatujuisena.

EO-2.

„EO“ ei mõkegi muuta karva; ka teine nummer niisama magus-hapu. Toimkonnale hakkas tema peenike amet juba kriitiliseks minema: ei ole midagi „toimetada“; puuduvad kaastööd. Varsalt leial „EO“ poolehoidu nii raffineerit preilite poolt, nagu seda paljud VI-is klassis on; neil leidub ja lõbusamat ja kergemat ajaviidet. Ja muidegi hoolitsevad selle eest, et journal ei sattuks kunagi nende karvalle nappu. - Aga need, kes kirjutavad, on oma III. kl. Eesti keele tundmine kirjatööd pööningult „mammal“ laste-

mid uuesti päevalgele tuua, et näüd lõigata loorberit. Samane „Kevade ootus”, „Vaba ja iseseisev Eesti” on ainult „Päevalehe” ja „Postimehe” kirjutustele järelrääkimine, kus autortahab olla isamaalises vaimustuses, aga seda mitte ei ole. Drusilla Simessonil on vist küll kulunud palju päevi, oodates inspiratsiooni sellens „häbemata” pikaks „Päevaks”. Kui isikud, keda kirjalikus ette tuuakse, kunagi on heina niitnud, siis muutuks neil mõnigi jumalik hommik kaunis „häbemataks”. Noh on kui noored loomad, keda kevadel välja lastaks, ja kes rumalasti pääst öues endid uimases jooksevad, aga ei tea, et maailm ulatub kõostri aia taha ka...

Kui tööline eduga töötab tahab, siis koostub kõik ta jõud lihas-tesse, mis sel silmapilgul tegevuses; „armsate” mõtete jaoks jääb vaevalt veel jõudu. Kui tormates ja mängides tööd teha on ainult paberil võimalik. Oi, seda energiat, oi, seda elurõõmu! Õõsti, Eesti peretütred lunastavad Eesti!

Vaadake omeli, ilmarahvas, kui ideaalsed, kui rükkumatud tütarlapsed; nende hinged ja kirjutused puhtad kui vesi, mis kal-linas... Tormake vassi, Teie päralt on tulevik! Seake ainult, ja ärge rüvetage oma puhtaid hingi mõtetega. Jäinuks töö, mida võib lugeda ilma pünlikkuseka, on L. Väbi „Tütarlastele”. Keegi S. tahab näitlejaks saada, aga nähtavasti ei usu ta isegi selle väga soovi sisse.

Kõige rohkem üllatab küll „tormijooks”; noh, julguse puu- dust ei või „gümnaasistkadele” küll ette heita. - „Õhu lõhnas, lilledest?” - Õnnestanud on ainult rütm. - Aga ko't lugedes tuleb mul igakord meelde paari aasta eest kuulnud VII. kl. kohta kuulatud „hümnus” perenaiste loogikast ja kamanjude polemikast.

Kirjavastused.

L.H. Tänu arvustuse eest ja palume jätkata. Ometi soovime rohkem kirjatööde, kui autorite isiku arvustust.

E. „Kui päike kustub“ ilmub ehk kaaspidi.

Helvi. „Eetile“ ei ilmu.

Toimkond: N. Raudsepp, L. Vadi, VI^a; M. Rammo,

H. Lupsmann VI^b; L. Nugin, E. Oidermann VI^c.

Väljaandja: E. M. K. S. Gümnaasiumi VI^{a, b, c} klass.

